

ARCHEOLOGIA POLSKI

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM LXV

2020

WARSZAWA
2020

T o m r e c e n z o w a n y

S k ł a d R e d a k c j i N a u k o w e j:

Redaktor: MARIA DEKÓWNA

Z-ca Redaktora: TOMASZ PUROWSKI

Sekretarz: JOLANTA SADOWSKA-TOPÓR

Członkowie Redakcji: ROMUALD SCHILD, HANNA KOWALEWSKA-MARSZAŁEK

S k ł a d K o m i t e t u R e d a k c y j n e g o:

JOSEF BÁTORA (Bratysława), FELIX BIERMANN (Szczecin),

JOHAN CALLMER (Lund), HANNA KÓČKA-KRENZ (Poznań),

SARUNAS MILISAUSKAS (Buffalo), MARIAN RĘBKOWSKI (Szczecin/Warszawa),

DANICA STAŠŠÍKOVÁ-ŠTUKOVSKÁ (Nitra),

EKATERINA STOLYAROVA (Moskwa), NATALIE VENCLOVÁ (Praga)

A d r e s R e d a k c j i:

Instytut Archeologii i Etnologii PAN

00-140 Warszawa, al. Solidarności 105

tel. (0-22) 620 28 81 do 84 wewn. 138, 171

e-mail: archeologia.polski@wp.pl

K o r e k t a:

Dorota Cyngot

PL ISSN 0003-8180

© Copyright by Instytut Archeologii i Etnologii PAN

Warszawa 2020

No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission from the copyright owner.

Publikacja tomu współfinansowana przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w ramach programu
„Wsparcie dla czasopism naukowych” (Umowa Nr 64/WCN/2019/1)

D T P:

Janusz Świnarski

D r u k:

???

Nakład 260 egz., objętość 26,5 ark. wydawn., papier offset 90 g

Druk ukończono w grudniu 2020 r.

SPIS TREŚCI

METODY I METODOLOGIA

- Andrzej Mierzwiński, Paleokrajobrazowe aspekty badań nad podepozycyjnymi procesami destrukcji ceramiki osadowej (przypadek kunicki) / Paleo-landscape aspects of research on post-depositional processes of destruction of settlement ceramics (Kunice a case study) 9

STUDIA

- Sylwester Czopek, Znaczenie odkryć w Chotyńcu (południowo-wschodnia Polska) dla interpretacji procesów kulturowo-historycznych na zachodnim Wołyniu i Podolu (Ukraina) we wczesnej epoce żelaza / The significance of discoveries from Chotyniec (south-eastern Poland) for the interpretation of cultural and historical processes in western Volhynia and Podolia (Ukraine) in the Early Iron Age 67
- Sue Heaser, Dark ellipsoid beads with opaque glass thread decoration found in Britain 115
- Władysław Duczko, Skandynawowie nad rzeką Parsętą: problem wikingów na cmentarzystwie w Świelubiu na Pomorzu Zachodnim / Scandinavians on the banks of the Parsęta river: Viking graves in the cemetery at Świelubie in Western Pomerania 131
- Karol Kollinger, Prolegomena do studiów nad gramotami brzołowymi / Prolegomena to the study of birchbark manuscripts 189
- Danica Staššiková-Štukovská, Dagmar Galusková, Alfonz Plško, Glass melting experiments in the reconstruction of glass furnaces from the 9th century 215
- Magdalena Bis, Zarys stanu i problematyki polskich badań nad naczyniami szklanymi z XIV–XVIII wieku w latach 1987–2018 / A summary of the state of the Polish research into glass vessels from the 14th–18th centuries carried out in the years 1987–2018 and the outline of key research problems 263

DYSKUSJE I POLEMIKI

- Halina Dobrzańska, W kwestii uwarunkowań środowiskowych wytwórczości ceramiki „ścieralnej” w kulturze przeworskiej / Natural environment factors conditioning the production of “abradable” pottery in Przeworsk culture 323

RECENZJE

Iwona Sobkowiak-Tabaka, Rozwój społeczności Federmesser na Nizinie Środkowoeuropejskiej (Katarzyna Kerneder-Gubała)	337
---	-----

„Archeologia Polski” jest indeksowana w bazach: Scopus, CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities) i Index Copernicus Journals Master List

„Archeologia Polski” is indexed in: Scopus, CEJSH (The Central European Journal of Social Sciences and Humanities), and Index Copernicus Journals Master List

OD REDAKCJI

„Archeologia Polski” jest wydawnictwem ciągłym, w którym zamieszczane są artykuły zawierające ujęcia ogólne, syntetyzujące, omawianych zagadnień. Publikujemy w nim prace z zakresu metodologii i metodyki badań archeologicznych oraz dyscyplin współpracujących z archeologią, a także studia dotyczące problematyki prehistorii oraz wczesnych dziejów ziem polskich na tle europejskim. Każdy zeszyt zawiera również dział polemik i dyskusji oraz recenzje literatury polskiej i obcej, głównie archeologicznej, lecz również prac z zakresu dyscyplin z archeologią współpracujących.

Artykuły i recenzje przekazywane do druku w „Archeologii Polski” prosimy opracowywać według zasad opublikowanych w tomie 61: 2016, s. 279 nn. naszego periodyku, oraz na stronie internetowej: www.iaepan.edu.pl.

Warunki zamawiania „Archeologii Polski”

Institucje i osoby prawne mogą kierować zamówienia na adres:

**Instytut Archeologii i Etnologii PAN; al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa,
numer konta w BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001
z dopiskiem „Archeologia Polski”**

Zachęcamy do składania zamówień w naszej księgarni internetowej na stronie:

www.iaepan.edu.pl

tel. (+ 48 22) 620 28 81 ÷ 86, w. 114, (+ 48 22) 652 19 59; bookshop@iaepan.edu.pl

Po otrzymaniu zamówienia prześlemy tom wraz z rachunkiem (cena numeru plus opłata przesyłki). Bieżące i wcześniejsze numery można nabyć lub zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w Księgarni IAE PAN, al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, bookshop@iaepan.edu.pl

Subscriptions orders for “Archeologia Polski” available directly
from Institute of Archaeology and Ethnology
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

The subscription rate is EURO 44 & postage. Payment should be made by credit card,
by International Money Order sent to
BANK BGK 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001

or by a check made payable to **Instytut Archeologii i Etnologii PAN;**
al. Solidarności 105, 00-140 Warszawa, Poland

We recommend using an order form available in the Institute’s bookshop on our website:
www.iaepan.edu.pl

For the exchange write, please, to

Instytut Archeologii i Etnologii PAN – Biblioteka
al. Solidarności 105, PL 00-140 Warszawa, Poland
tel. (+ 48 22) 620 28 81 ÷ 86 int. 175

Orders regarding all publications of the Institute of Archaeology and Ethnology should be addressed to the Institute of Archaeology and Ethnology, Polish Academy of Sciences, al. Solidarności 105, PL-00-140 Warszawa, Poland, tel. + 48 22 620 28 81 ÷ 86 int. 114, fax + 48 22 624 01 00 (Warsaw). We recommend using an order from available in the Institute's bookshop on our website:

www.archaeology.pl
or
bookshop@iaepan.edu.pl

Payment must be made by International Money Order sent to BANK BGK No 58 1130 1017 0020 1465 9720 0001 or by check payable to Instytut Archeologii i Etnologii PAN, al. Solidarności 105, PL-00140 Warszawa, Poland